

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

12 SEP 2014

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

14/1298

11.09.2014

Merknader til forslag til lov om ikraftsetting av straffeloven 2005 mv.

Vi viser til brev av 17. juni 2014, vedlagt høringsnotat om forslag til lov om ikraftsetting av straffeloven.

Lovforslaget § 4 nr. 10 om endring i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann

Samferdselsdepartementet har ingen merknader.

Lovforslaget § 4 nr. 48 om endring i lov 21. juni 1963 om vegar:

Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratet har ingen merknader.

Lovforslaget § 4 nr. 52 om endring i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vtrl.):

Merknadene nedenfor er utarbeidet i samråd med Vegdirektoratet.

Vtrl. § 21 første ledd:

I vtrl § 22 første ledd er ordlyden "eller forsøke å føre" foreslått fjernet, da den vil bli overflødig når den generelle forsøksbestemmelsen i strl. 2005 § 16 trer i kraft. Vtrl. § 21 første ledd starter med en identisk ordlyd, og vi foreslår at formuleringen "eller forsøke å føre" fjernes også i denne bestemmelsen.

Vtrl. § 22 femte ledd:

Vtrl. § 31 inneholder de alminnelige straffebestemmelser for overtredelse av vegtrafikklovgivningen. Forslag til vtrl. § 31 første ledd tredje setning gjør et generelt unntak fra hovedregelen om forsøk i strl. 2005: "Forsøk straffes ikke, med unntak av § 22 første ledd". Så vidt vi kan se vil forslag til § 22 femte ledd siste setning "Forsøk straffes ikke" være overflødig, da dette allerede følger av § 31 første ledd. Vi foreslår derfor at denne setningen fjernes.

Vtrl § 31 første ledd

Medvirkning:

Etter vegtrafikkloven straffes ikke medvirkning, men i bl.a. § 17 annet ledd er medvirkningslignende forhold gjort til en selvstendig straffbar handling. I den nye straffeloven § 15 er det innført en generell bestemmelse som kriminaliserer medvirkning.

Som nevnt i tidligere korrespondanse ser Samferdselsdepartementet det som problematisk at medvirkning til overtredelse av alle bestemmelser i vegtrafikklovgivningen, uten nærmere vurderinger skal gjøres til lovbrudd. Dette synspunktet ble spilt inn i brev av 14. februar 2008 og i brev av 10. mars 2008, med forslag til ny lovt tekst i § 31 første ledd tredje setning:

”Medvirkning straffes ikke *med mindre annet er sagt*”.

Samferdselsdepartementets innspill synes så langt vi kan se ikke å ha vært gjenstand for videre prosess eller omtale. I Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) drøftes kun medvirkning til overtredelse av vtrl. § 22.

Vegtrafikkloven har som kjent et omfattende forskriftsverk og overtredelse av bestemmelser i disse forskriftene er straffbart etter den alminnelige bestemmelsen i vtrl. § 31. Dette innebærer at medvirkning til overtredelse av svært ulike forhold, fra trafikkregler, regler om tekniske krav til kjøretøy og til regler om førerkort og føreropplæring, nå vil bli straffbart. For de fleste av disse reglene vil straff for medvirkning være lite hensiktsmessig. Allerede i dag er det allment kjent at oppdagelsesrisikoen for å bli straffet etter brudd på svært mange av vegtrafikklovens bestemmelser er lav. Dersom det også innføres et generelt medvirkningsansvar for brudd på vegtrafikklovgivningen med utgangspunkt i at det ikke vil bli håndhevet, vil dette samlet sett kunne være med på å uthule straffebestemmelsens allmenpreventive effekt og forringe etterlevelsen av vegtrafikklovens regler.

Etter vårt syn er det svært uheldig å innføre en generell medvirkningsbestemmelse, hvis formålet primært er et ønske om spesielt å ramme medvirkning til ruspåvirket kjøring. Øvrige bestemmelser i vegtrafikkloven burde da gjennomgås først, for å avdekke et eventuelt behov for å kriminalisere også medvirkning. Med det omfattende forskriftsverket som hjemles i vegtrafikkloven, blir konsekvensene av en slik generell utvidelse som foreslått svært omfattende. Etter vårt syn kan det stilles spørsmål ved om å innføre et generelt medvirkningsansvar for hele vegtrafikklovgivningen på denne måten, samsvarer med de alminnelige utredningskravene for regelverksendringer.

Vi foreslår derfor at det inntas et tillegg i vtrl. § 31 første ledd fjerde setning tilsvarende løsningen som er foreslått for forsøk: ”*Medvirkning straffes ikke, med unntak for § 22*” (nåværende fjerde setning blir ny femte setning). Dette vil være i samsvar med forarbeidene Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) som kun drøfter spørsmålet om å kriminalisere medvirkning til overtredelse av vtrl. § 22. Slikt sett vil rettstilstanden på vegtrafikklovens område opprettholdes - med unntak av den utvidelsen av straffeansvaret i forbindelse med ruspåvirket kjøring som er vurdert.

Dersom det ikke er rom for å velge en slik løsning som en del av denne prosessen, vil SD vurdere å ta opp spørsmålet i en egen høring på et senere tidspunkt.

Vtrl. § 31 b første ledd

I lovforslaget er begrepene ”forseelse” og ”forbrytelse” erstattet med ”lovbrudd”, fordi skillet mellom forbrytelse og forseelse vil bli opphevet ved ikrafttredelsen av strl. 2005. Noen steder i vtrl. er slike begreper tidligere oversett og derfor ikke foreslått endret i det foreliggende lovforslaget.

Samferdselsdepartementet foreslår at ”trafikkforseelser” i § 31 b første ledd første setning endres til ”lovbrudd”, eventuelt til ”overtredelse av vegtrafikklovgivningen”.

Vtrl. § 31 b femte ledd

SD foreslår at ”forseelse” endres til ”lovbrudd”.

Vtrl. § 38 andre ledd:

SD foreslår at ”forbrytelse” endres til ”lovbrudd”.

For øvrig har vi ingen merknader til lovforslaget § 4 nr. 52 om endring i vtrl.

Lovforslaget § 4 nr. 105 om endring i lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v.

Losloven § 22

I høringsnotatet foreslås det å endre losloven § 22 ved at medvirkningsbestemmelsen avslutningsvis i paragrafens første punktum slettes.

Vi gjør oppmerksom på at Stortinget 20. juni 2014 fattet vedtak til ny lov om losordningen (losloven), jf. Prop. 65 L (20013-2014) og Innst. 253 L (2013-2014). Ny lov om losordningen ble sanksjonert ved kgl.res. 15. august 2014 nr. 1082 og vil tre i kraft 1. januar 2015, og fra samme dato oppheves lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v., jf. kgl. res. 15. august 2014.

Den nye losloven § 20 om straffansvar inneholder for øvrig ikke bestemmelse om medvirkning, og straffeloven 2005 § 15 vil dermed regulere medvirkningsansvaret.

§ 4 nr. 105 i forslaget til lov om ikraftsetting av straffeloven 2005 er etter dette ikke lenger aktuell.

Lovforslaget § 4 nr. 128 om endring i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane:

Samferdselsdepartementet har ingen merknader.

Lovforslaget § 4 nr. 129 om endring i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart:

Samferdselsdepartementet har ingen merknader.

Lovforslaget § 4 nr. 208 om endring i lov 3. juni 2005 nr. 34 om varsling rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m.:

Samferdselsdepartementet har ingen merknader.”

Endringsbehov i forskriftsverk

Samferdselsdepartementet vil følge opp og gjennomføre de konkrete forslagene til forskriftsendringer som er kartlagt, slik som forutsatt i høringsnotatet. Når det gjelder endringer som skal fastsettes ved kgl. res vil vi avvente avklaring fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at vi også legger opp til å endre terminologien i forskrift 25.10.2011 nr. 1044 om kjøprising § 8, tilsvarende endringen Justis- og beredskapsdepartementet har foreslått i forskrift 30.4.2004 nr. 678 om betaling av bomavgift og tilleggsavgift §§ 2 og 3.

Forslag om at forbud mot luftfotografering m.m. og opptak av dybdedata videreføres i sikkerhetsloven

I brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 28. august 2014 ble fristen for merknader til dette forslaget forlenget til 1. oktober 2014. Samferdselsdepartementet vil komme med eventuelle merknader til dette forslaget innen den nye fristen.

Med hilsen

Lasse Lager (e.f.)
avdelingsdirektør

Irene Norsted
førstekonsulent

Kopi:
Vegdirektoratet